

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega 20, 1. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neplačljiva pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik: Konrad lista „Edinosti“. — Tisk: Tiskarna „Edinosti“, vpisane družbe s cenejnim porokom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega 20.

Telefon uredništva in uprave šte. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta K 12.—
za tri mesece K 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto K 24.—
za pol leta K 12.—

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglas se računa na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglas izgovorjen v obrtnikov mm po 10 vln. Osmrtice, zašvalje, poslanice, oglasi denarnih za- mm po 20 vln. vodov mm po 20 vln. Oglasi v tekstih lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta K 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Upeva in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.652.

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Ob doberdobski planoti po odbitju laških napadov precej mirno. Naš uspeh pri Sv. Martinu. Pri Zagori topovski boji, vrh Col di Lana obstreljevali naši težki možnarji.

Ruska bojišča. — Na naši fronti neizpremenjeno, pri Garbunovski ruski napad odbit.

Zapadno bojišče. — Zelo živahno artiljerijsko in letalsko delovanje. Francoski napad zapadno »Mrtvega moža« se je izjalovil.

Balkanska bojišča. — Neizpremenjeno.

Turška bojišča. — Nič pomembnega.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se razglša: 25. aprila 1916, popoldne.

Rusko in jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Italijansko bojišče. — Ob jugovzhodnem robu doberdobske planote je po zavrnitvi italijanskih napadov postalo precej mirno. Severozapadno Sv. Martina so naši oddelki vdrl v sovražno postojanko, izvršili razstrelbe, uničili težke minovke in se po izvršitvi te naloge, kakor je bilo določeno, vrnili zopet v svoje järke. V zagorskem odseku je prišlo do živahnih strelskih bojev. Vrh Col di Lana smo nekaj časa obstreljevali z našimi težkimi možnarji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, iml.

Smešno povelje italijanskega vrhovnega armadnega poveljstva.

DUNAJ, 24. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Kako nemumna in smešna sredstva uporablja italijansko vodstvo, da bi pomagalo svoji vojni sreči, ki je ni bilo doslej, kaže predkratkim v naše roke dospelo povelje italijanskega vrhovnega armadnega vodstva, ki poleg obširnih tabelaričnih seznamov vsebuje tudi navodila, kako naj se avstrogrški vojniki najprimerneje pozivajo na vdajo.

V tabeli je navedenih več takih ključev, ki naj bi rabili temu namenu, kakor: »Vdajte se! Dvignite roke! Odložite orožje! Pridite k nam! Pri nas je kruh dober! Ravni bomo dobro z vami!« Vsi ti ključki so navedeni v italijanskem, nemškem, madžarskem, slovenskem in srbohrvatskem jeziku. V povelju poveljstva pa se odreja, da naj kolikor mogoče veliko število vojakov podrejenih oddelkov skrbno poučujejo o teh pogostoma rabljenih stavkih in sicer vedno glede na narodnost nasprotniških čet, ki jih imajo pred seboj. Kakor marsikateri drugi ukrepi italijanskega armadnega vodstva, tudi te otročje odredbe ne dosežejo svojega namena. Mnenje, da bi se naši ju-naki boritelji na jugovzhodni fronti, ki so se upirali tako strahovitim napadom, dali zapeljati po vabljivih sovražnikovih ključkih, tudi če se glase v njihovem materin-jem jeziku, je več kot naivno. Trud, ki ga bodo imela italijanska poveljstva z uka-zanimi »jezikovnimi tečajji«, to pač v obratnem razmerju z uspehi te pristno italijanske namisli.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 25. (Kor.) Wolffov urad-javlja: Veliki glavni stan, 25. aprila 1916.

Zapadno bojišče. — Na obeh straneh je bilo artiljerijsko in letalsko de-lovanje zelo živahno. Zapadno Moze je prišlo ponoči severovzhodno Avocourta do bojev z ročnimi granatami. V več va-lovih proti našim jarkom zapadno grica »Mrtvi mož« naperjeni napad se je izja-lovil v pehotnem ognju. Naši letalci so številna sovražna zaklonišča in etape kraje izdatno obmetali z bombami. Na-sprotniško letalo smo z obrambnim o-gnjem sestrelili in uničili pri Tahure, dru-go pa vzhodno Moze, ki je, prekucniši se, padlo na tla.

Vzhodno bojišče. — Jugovzhodno Garbunovke je zopet razpadel ruski napad ob velikih izgubah. Nemško letal-sko brodnje je napadlo kolodvorske in skladiščne naprave v Molodecnu in je opazilo dober uspeh.

Balkansko bojišče. — Nič no-vega. Vrhovno armadno vodstvo.

Angleži pred flandrsko obaljo.

BEROLIN, 25. (Kor.) Wolffov urad po-roča: 24. aprila zjutraj so se pojavile pred flandrsko obaljo številne angleške po-morske bojne sile, sestojee iz monito-rjev, rušilcev torpedovk ter večjih in manjših parnikov, ki so dozdnevno iskale mine in so nastavljale bove v označo postojank za bombardiranje. Tri naše ob flandrski obali nameščene torpedovke so večkrat udarile na monitorje, rušilce in pomožne ladje, jih porinile nazaj in jih oyrirale v njihovem delu. Vkljub silnemu nasprotnemu delovanju so se naše tor-pedovke vrnile nepoškodovane. Angleške pomorske bojne sile so zopet zaustile flandrsko obal.

Načelnik mornariškega admiralskega štaba.

Sovražna letala nad Dovrom.

LONDON, 23. (Kor.) Vojni urad po-roča: Danes ob 1145 dopoldne se je poja-vilo sovražno letalo nad Dovrom in je krožilo v višini 6000 čevljev nad mestom. Obrambni topovi so začeli streljati in so pregnali letalo, ki ni metalo bomb.

Novočenje na Angleškem.

PARIZ, 24. (Kor.) Clemenceau se ne-moteno s strani cenzure bavi v članku pod zaglavjem »Vprašanje časa« z angleškim vprašanjem novočenja. Dvomi, da bi bila potrebna tajna seja z ozirom na tajnost varovanja takih takozimovanih možnosti, in očita Asquithu neodločnost, kar da je tembolj vredno obžalovanja, ker najne zahteve vsakega dne zahtevajo od-ločnost. Edino vprašanje je: zmaga ali smrt.

Slaparstva za oprostitve vojaške službe na Angleškem.

PARIZ, 24. (Kor.) Vojno sodišče je da-nes v procesu, v katerega je bilo zaple-tenih več vojaških zdravnikov in civilnih oseb, obdolženih, da so oproščali vojake vojaške službe, izrekli razsodbo. Sodišče je glavna obtožnica, dr. Lombata in dr. Laborda obsodilo na 10 let prisilnega dela in 3000 frankov globe, oziroma pet let ječe in 400 frankov globe. Stiri-deset nadaljnjih obtožencev, večinoma vojakov, ki so se na sleparki način oprostili vo-jaske službe, je bilo obsojenih v ječo od šestih mesecev do 3 let in globo 500 do 10.000 frankov. Stiri obtoženci so bili oproščeni.

Potopljene ladje.

PARIZ, 24. (Kor.) »Temps« poroča, da se je v alžirskem pristanu na krovu par-nika »Notre d'Afrique«, ki je bil na-krean s petrolejem, dogodila močna ek-splodija, pri kateri je bilo sedem oseb ra-njenih. Zaradi ognja, ki je izbruhnil, ni bilo mogoče rešiti ladje, ki se je potopila v bližini pristanišča. Vzrok eksplozije ni znan. Misli se, da je bila neprevidnost.

Angleški kralj carju Nikolaju.

LONDON, 25. (Reuter.) — (Kor.) Kralj Jurij in car Nikolaj sta si povodom veli-konočnih praznikov čestitala brzojavno. Kralj je brzojavil: »Velikanoč 1916. — Da-nes, ko oba naša naroda po srečnem na-ključju praznujeta velikonoč in se mi spo-minjamo dneva sv. Jurija, ne morem, da ne bi poslal Vašemu Velikanstvu čestitk, da ponovno izrazim zaupanje v zmagi naših zaveznih armad. Najnovejše zma-govite čine Vaše hbrabe armade sem za-sledoval z radostjo.« Car je odgovoril: »Najprej se zahvaljujem za velikonočne po-zdrave in voščila. Popolnoma se strin-jam z Vami v zaupanju na končno zma-go naših združenih prijadevanj.«

Angleško uradno poročilo.

LONDON, 25. (Uradno.) General Smuts javlja 23. aprila: Čete pod generalom Van Deventrom so, ko so potokile 19. aprila sovražnika pri Kondroa—Irangiju, zasedle ta kraj. Ujeli smo nekaj sovražni-kov in zadali sovražniku znatne izgube. Nemške čete so se umeknile proti cen-tralni železnici.

LONDON, 24. (Kor.) Iz Mezopotamije se poroča uradno: Obstreljevanje San-najyata je trajalo včeraj cel dan. Iz Egipta se uradno poroča o boju, ki se je vršil 23. t. m. v okraju Katia. Zračno o-pazovanje je ugotovilo zbiranje sovraž-nika kakih 200 do 300 mož ob obali pri Dueidarju. Oddelek 500 mož je srdito napadel naše straže v Dueidarju, a smo ga po prihodu naših ojačenj odbili. Pustili so 30 ujetnikov v naših rokah in izgubili 40 mrtvih. Kolikor je znano, je umikanje sovražnika vzemirjal oddelek avstral-skih čet, ki je sodeloval z letali. Sovraž-nik je imel veliko mrtvih. Vas Katijo je zasedla majhna četa. Obenem nas je na-padla sovražna bojna moč 3000 mož s tremi poljskimi topovi. Po srditem ob-streljevanju smo se umeknili iz vasi.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 24. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja: Iraška fronta: Zaradi poplave Tigrisa na več krajih ni-mo mogli zasledovati sovražnika po nje-govem porazu 22. t. m. Pri Felahie je so-vražnik včeraj brez uspeha obstreljeval naše postojanke. Nekaj naših vojakov je pod poveljstvom častnika napadlo so-vražne metale ročnih granat, ki so se mogli približati delu naših postojank pri Belt Issi na desnem bregu, so ubili enega metalca granat in zajeli 15 zabojev gra-nat. Pri Kut el Amari je položaj neizpre-menjen. Del posade plaža čez reko in išče zavetišča pri nas. Na ostalih frontah nič pomembnih akcij.

Povodom smrti Goltz paše.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Namestnik c. in kr. vojaškega pooblaščenca, major Laup-peri, je sporočil sultanu najtoplejšo so-žalje Nj. Velikanstva cesarja Franca Jo-žefa povodom smrti generalnega vojnega maršala von der Goltza. Sultan je napro-sil majorja pl. Laupperta, da izrazi Nj. Ve-likanstvu najglobljo zahvalo.

Nemški parlamentarci v Carigradu.

CARIGRAD, 21. (Agence Tel. Milli.) Nemški parlamentarci so danes popoldne ob 4½ prispeli semkaj.

Laško-grški spor.

RIM, 24. (Kor.) »Agenzia Stefani« ja-vlja: Ker je nekaj grških časopisov poro-čalo neresnično o dogodku, ki se je pri-petil 16. aprila v bližini epirske meje, se resnično poročilo ne zdi nepotrebno. Grški četovodja in pet vojakov je namenoma prekoračilo mejo italijanskega za-sednega pasu okoli Valone. Italijanske oblasti so jih aretirale in jih nezvezane odpeljale v Valono, kjer je po primerni preiskavi odredil general Piacentini, ker ni bilo obteževalnih okoliščin, da naj se nemudoma izroče grškim oblastim na Kriu, kakor je bilo običajno v enakih slu-čajih prekoračenja meje.

Grške finance.

PARIZ, 24. (Kor.) »Temps« javlja iz Aten: Mednarodna finančna kontrolna komisija, ki jo je naprosila grška vlada, da bi dala pooblastilo za izdajo novih bankovcev po narodni banki, se je so-glasno izrekla proti temu načrtu, uvažuj-oč, da bi pomnožitev sedaj krožečih ban-kovcev tvorila resno škodovalanje za grške finance.

Amerikansko-nemški spor.

BEROLIN, 24. (Kor.) K nemško-ame-rikanskemu sporu piše »Lokalanzeiger«: Presoja splošne slike vojne mora tudi v bodoče biti odločilna za odločitve tako dalekosežnega pomena, kakor je sedanja. V sedanjih borbi, v kateri se nahajamo že 20 mesecev, smo si priborili upoštevanja vredno prednost pred svojimi nasprotniki v kljub njihovi premoči. To nam mora o-stati. Hladno preudarjajoč vse učinke, ki jih mora imeti vstop v vojno s strani naših nasprotnikov, pridemo do odgovora Zedinjenim državam. — »Vossische Zei-tung« piše: Predvprašanje je, ali je na ameriški strani sploh še dobra volja za sporazumljanje z Nemčijo, ali pa če so se v beli hiši odločili, da stvar doženo do preloma. Posvetovanja pri državni vladi se vrše ob polni zavesti težke odgovor-nosti, toda popolnoma brez skrbi za izid vojne. — »Tägliche Rundschau« piše: Upanje za sporazum je zelo majhno. Predsednik Wilson je sklenil zadnji uda-rec proti Nemčiji. Težko, da bi ga mu bilo mogoče preprečiti. S tem podanim dej-stvom se moramo zadovoljiti. Na kaj gra-de naši nasprotniki svoj up zmage, je slej-koprej nejasno. Dosedaj je zmaga naša. Tudi osmi sovražnik, če se pridruži k ostalim, nam je ne iztrga.

BEROLIN, 25. (Kor.) Po vrnitvi držav-nega kancelarja pl. Bethmann-Hollwega iz velikega glavnega stana so se pričela posvetovanja med državnim kancelarjem in prizadetimi resorti o postopanju z ame-rikansko noto. Posvetovanja še niso kon-čana.

BERLIN, 25. (Kor.) Državni kancelar je imel popoldne še enkrat daljši razgovor z ameriškim poslanikom. Nato se je podal z načelnikom admiralnega štaba mornarice v Veliki glavni stan.

Kako je bil potopljen »Sussex«.

(Dodatek k ameriški noti.)

Dodatek k ameriški noti ugotavlja najprej na podlagi sporočila francoskega ministrstva zunanjih stvari in izjav ame-rikanskemu veleposlaništvu v Londonu in Parizu dodeljenih ameriških pomor-skih častnikov ter zapričenih izpovedeh potnikov, da je bil francoski kanalski pa-rik »Sussex« neoborožen in da je bil, ko je privozil mimo Dungenessa ter nado-ljeval vožnjo naravnost v južni smeri, tor-pediran ob jasnem vremenu in mirnem morju ob 2. uri 50 minut popoldne, ne-kako 13 milj od Dungenessa. Kapitan »Sussex«, Moufet, prvi ladijski častnik in colnar ladje, so s poveljniškega mosta čisto razločno videli torpedovo pot, na-kar je kapitan ukazal takoj, da bi se ladja taklo izognila torpedu, kar se pa ni posre-čilo. Torpedo je eksplodiral in razdeljal ve-drednji del ladje do prve vododržne za-vornice ter odtrgal jambor z napravo za brezžično brzojavljanje, vsled česar je bilo kakih 80 oseb ubitih ali ranjenih. Ob času torpediranja ni bilo videti nobene druge ladje. Približevanje torpeta sta o-pazovala tudi ameriški državljani Henry S. Beer in njegova soproga. Beer je slonel na krovni ograji na levi strani ladje, kakih deset čevljev za poveljniškim mostom, in je gledal po morju. Zagledal je bližajoči se torpedo v razdalji kakih 100 yardov (vatlov) in zaklical svoji ženi in svojemu spremljevalcu: »Torpedo!« Neposredno po tem klicu je torpedo zadel ladjo. Ameriški pomorski poročnik Smith in major Logan, ki sta odšla v Boulogne, kjer sta preiskala zadeto ladjo, sta našla med ruševinami 15 kovinskih kosov, ki niso pripadali k ladji. Preiskava je dognala, da je ladjo razbila eksplozija odznan, ker so bili kot tudi nepoškodovani. Ladja je morala dobiti hud udarec in si-cer s strani od zadaj, v smeri, ki je tvorila oster kot s smerjo ladje. Najdene kovin-

ske kose so preiskali ameriški častni-ki: ladijski poročnik Smith, korvetni ka-pitan Sayles in major Logan. Primerjali so jih z minami in načrti min, ki se naha-lajo pri francoskih in angleških pomor-skih oblastih. Prepričali so se, da ti ko-vinski kosi niso deli kake mine, in so po-zitivno ugotovili, da so vsi ti kosi deli nemškega torpeta.

Z ozirom na ta dokazana dejstva je ne-mogoče dvom, da bi »Sussex« ne bil tor-pediran in da bi torpedo ne bil nemškega izdelka. Ker druge ladje ni nihče videl s krova »Sussex«, se mora sklepati, da je podvodnik brez svarila izstrelil torpedo, se za časa napada potopil in po eksploziji ostal pod vodo.

Te ugotovitve potrjuje tudi nemška nota, izdana 10. aprila, ki pravi, da je neki nemški podvodnik tisti dan torpediral neki parnik podlugo miljo jugovzhodno sipine Bull Rock. Točka, kjer se je izvršil napad, je točno na »Sussexovi« poti in pol milje od kraja, kjer je bila ladja tor-pedirana. Nemška nota pravi, da se je napad izvršil ob 3.55 popoldne po srednje-evropskem času; to je po zapadnoevrop-skem času ob 2.55 in kapitan »Sussex« je izpovedal, da je bila ladja torpedirana ob 2.50. Po nemški noti je eksplozija otr-gala ves prednji del ladje do poveljniškega mosta; to je ugotovila preiskava pri »Sus-sexu«. Nemška nota pravi, da se je oni podvodnik potopil, ko je izstrelil torpedo, in da ni poročila, da bi se zopet pokazal na površini; na »Sussexu« ni nihče videl podvodnika v kljub lepemu vremenu. Po nemški noti ni bilo nikakršnega svarila in se tudi ni nič poizkušalo takega, ker ni nič omenjeno; vsa zbrana dokazila glede »Sussex« potrjujejo isto. Nemška nota pravi, da se črtež, ki ga je napravil po-veljnik podvodnika o torpedirani ladji, ne strinja s sliko »Sussex« v »London Graphic«; črtež je napravljen po spominu na podlagi opazovanja ladje s periskopom, in ker se edina razlika nanaša na položaj dimnika in obliko zadnjega dela ladje, se mora smatrati, da ste si bili drugače ladji enaki. Nemška nota pravi končno, da drug nemški podvodnik ni oni dan in v onem kraju napadel kakega parnika; ker po došlih poročilih ni bila razun »Sus-sex« nobena druga ladja brez svarila torpedirana po podvodniku, ki je bil pod vodo, je popolnoma gotovo, da je bil »Sus-sex« potopljen po podvodniku, na čigar poveljniško poročilo se naslanja nemška nota 10. aprila.

Francoska zbornica.

PARIZ, 24. (Kor.) Zaradi odpora vlad-nih pristašev ni prišlo v zbornici do raz-prave o Bazardovi interpelaciji zaradi zmot cenzure. Ministrski predsednik Bri-and je odklonil razpravo o njej. Vkljub temu, da je interpelant opozarjal na dolo-čene slučaje in je poslanec Ruffin Du-genes grozil z razkritji, je bila razprava odgodena s 306 proti 189 glasovom. V na-daljnem poteku razprave se je pritoževal Ruffin Dugenes, da razna njegova pri-predsedniku zbornice vložena gospodar-ska vprašanja niso tiskana v »Journal officiel«, kar smatra za omejevanje svo-jih poslanskih pravic. Predsednik Desha-nel je izjavil, da je mislil, da ravna po du-hu pravilnika, ako ne da natisniti vprašanj, ker bi se ne dala objaviti brez škode glede na sovražnika. Predsednik je zato pozvil Ruffina, naj iz istega vzroka ne zahteva prečitavanja. Govornik pa je poizkušal v kljub temu prečitati vprašanja, tako da mu je končno pre-dsednik, povprašavi zbornico, odzvel be-sedo. Zbornica in senat sta se odgodila do 18. majnika.

Nemško-avstrijske konference.

DUNAJ, 25. (Kor.) V sredo, 26. t. m., pridejo semkaj zastopniki nemške vla-de, da bi se s tukajšnjimi pristojnimi či-nitelji porazgovorili glede različnih ca-rinskih in gospodarsko-političnih vprašanj. Dotične seje se bodo vršile prihodnje dni v ministrstvu zunanjih stvari.

Someščani!

Ze 22 mesecev se bore zmagovito naši možje in sinovi proti nebroju sovražnikov. Oni, ki izpostavljajo svoje življenje, da nam osigurajo novo dobo blagostanja, imajo pravico zahtevati od doma ostalih meščanov, da prispevajo k dajitvi onih sredstev, ki naj jih stavijo v stan, da vztra-jajo v tej velikanski borbi do polne in slavne zmage.

V nadi boljše bodočnosti habsburške monarhije, v nadi bodoče sreče našega Trsta, se požurite vsak po svoji moči in podpisujte v smislu poziva n. e. gospoda namestnika v vsem Primorju

IV. vojno posojilo.

dajoč s svojim prispevkom še enkrat do-kaz vdanosti in nade Trsta do monarhije in slavne njene dinastije!

TRST, v maj, travnu 1916.

Cesarski komisar:

KREKIĆ-STRASSOLD

Pozivni razglas.

Na podstavi Najvišjih sklepov, s kate-rimi se je sklicala vsa c. kr. in kr. ogrska črna vojska, se pozivljajo s tem

Črnovojni zaveznici rojstvenih letnikov 1897. do vstetega 1866.

na vnovično prebiranje teh rojstnih let-nikov, da se dožene, ali so sposobni za črnovojno službo z orožjem.

Dolžnost priti na prebiranje:

Na prebiranje morajo priti vsi v zgoraj ozamenjenih letih rojeni črnovojni zave-zanci (avstrijski in ogrski državljani ter tudi tisti, ki ne morejo dokazati inozem-skega državljanstva) brez ozira na to, ali so bili že doslej zavezani priti na prebi-ranje, oziroma ali so izpolnili svojo dolž-nost priti na prebiranje.

Izsveti od dolžnosti priti na prebiranje so zgoli:

1. tisti, ki tačas itak že pripadajo aktivni vojaški zvezi kakor črnovojni zaveznici, vstevši ude c. kr. strelšč na Tirolskem in Predalemskem (vpisani strelci);
2. zdravniki (doktorji medicine);
3. vojaški gažisti v pokoju in v razmerju izven službe;
4. tisti, ki so v krajevni preskrbi vo-jaske invalidnice;
5. tisti, ki so šele po 31. dnevu marca 1916. l. po vnovičnem zdravstvenem pre-gledu ali kakor črnovojni zaveznici bili pušteni na dopust ali bili odpušteni ali pa so bili odpušteni iz skupne vojne moči, deželne breme ali orožništva;
6. tisti, ki očitno niso sposobni za črnovojno službo z orožjem (to so taki, ki nimajo ene noge ali ene roke, ki so oslepli na obeh očesih, gluhozemi, be-basti, sodno proglašeni za blazne, umor-bolne ali slaboumne ali ki imajo drugačne duševne bolezni), ako je o dotični hibi, oziroma bolezni na prebiranju predložu primeren dokaz;
7. tisti, ki so bili zaradi hib, ki delajo člo-veka za vsako službo nesposobnega, ali že s svojočasno izbrisani v nabornem seznamu ali se jim je pozneje podelila črnovojna oprostitna izkaznica ali (črnovojna) do-služnica, oziroma so kakor gažisti bili od-pušteni (izbrisani v razvidnosti); ako ima kdo navadna potrdila o izvidu »Za vsako (črnovojno) službo nesposoben«, ga to ne odvzame dolžnosti priti na prebiranje;
8. tisti, ki so še tačasno veljavno odve-zani črnovojne službe;
9. izmed rojstvenih letnikov 1867 in 1866 končno še tisti, ki so na podstavi § 20 vol-jne zakona iz l. 1868. prostovoljno vstopi-li v skupno vojno moč, preden so do-vršili 19. leto svoje starosti.

Božastni morajo priti na prebiranje; dokaze o njihovi bolezni je predložiti naj-dalje do prebiranja.

Zglasitev:

Vsi, ki so po spredaj stoečih določilih dolžni priti na prebiranje, se morajo naj-dalje do 5. dne majnika 1916. l. zglasti v občinskem uradu (na magistratu) Svojeja bivališča ob času izdaje tega razglaša.

Dolžnost zglastive se razteza tudi na tiste, ki imajo v občini svojega bivališča domovinsko pravico.

Črnovojni zaveznici se morajo ob zglasi-tvi izkazati s primernimi listinami (krst-nim ali rojstnim listom, domovnico, delav-sko ali poselsko knjižico, črnovojnimi iz-kaznicami o dosedanjih prebiranjih i. dr.); tisti, katerim se je podelil »Izkaz o osebi in zglastivju« v smislu razglasov dne 6. marca 1916. l., morajo prinesiti to listino seboj k zglastitvi.

Vsakdo, ki se zglasti, prejme črnovojno izkaznico, ki jo mora skrbno hraniti in predložiti na prebiranju.

Izkaznica služi tudi za potrdilo njegove zglastivje in mu daje pravico do brez-plačne vožnje po železnicah (izvzemši brzovlake) in parnikih na prebiranje in nazaj kakor tudi, ako se na prebiranju spozna za sposobnega, do brezplačne vožnje, kadar odrine na službovanje.

Ako se kdo ne zglasti, kaznujejo to strogo politična oblastva.

Izvršitev prebiranja:

Črnovojni zaveznice prebirajo, da se dožene njihova sposobnost za črnovojno službo z orožjem, komisije za prebiranje črne vojske, ki bodo uradovale v času od 22. dne majnika do 29. dne julija 1916. l.

Kraj dan in ura uradovanja teh komisij se razglasi s posebno objavo.

Kateri komisiji je odkazana posamezna prebiranja zavezana oseba, se ravna po občini, v kateri se je morala zglasti po svojem bivališču.

Tisti, ki so bili z nepremagljivimi ovi-rami zadržani priti na prebiranje ob dnel, ki so bili določeni zanje, se morajo pred-staviti komisiji za dodatno prebiranje.

Kdaj in kje bodo poslovala komisije za dodatno prebiranje, se objavi posebej.

Če kdo ne pride na prebiranje, se to kaznuje po zakonu, izdanem 28. junija 1890 l. (drž. zak. 137) o kaznovanju, ako kdo ne sluša vojaškega pozivnega povelja ali zapelje k temu.

Odhod v službovanje:

Tisti, ki so bili na prebiranju spoznani za sposobne, se pozevoje na službovanje z orožjem za poznejši čas.

Kam bodo morali odriniti v službovanje, izvedo na prebiranju.

Tisti, ki bodo na dodatnem prebiranju spoznani za sposobne, bodo morali, ako bo ob tem času že minil obli rok za odhod v službovanje za dotični rojstveni letnik, odriniti v službovanje v 48 urah potem, ko bodo odbrani.

Tudi ako kdo ne odrine ali ako odrine prekasno v službovanje, se kaznuje po zgoraj označenem zakonu.

Ugodnosti:

Tisti črnovojni zavezanici, ki spadajo med osebe, imenovane v § 29 vojnega zakona — (posvečeni duhovniki, nameščenci v dušnem pastirstvu ali v duhovnem učitelstvu, kandidati duhovniškega stanu zakonito pripoznatih cerkev in verskih družb) — se ne privzemajo na črnovojni službovanje z orožjem; pravico do te ugodnosti morajo v smislu obstoječih predpisov dokazati pred komisijo za prebiranje.

Črnovojnimi zavezanecem, ki so dokazali ali svoječasnno na naboru ali dokazajo sedaj na prebiranju po vojnem zakonu za ugodnost enoletne prezentne službe določeno znanstveno usposobljenost, se podeli dovoljenje nositi znak enoletnih prostovoljcev v času svojega črnovojne službovanja.

Tistim, ki so bili na prebiranju spoznani za sposobne, je tudi danj na voljo, da vstopijo na podstavi vojnega zakona prostovoljno v skupno vojsko, vojno mornarico ali v deželno brambo. Tisti, ki se niso zadostili svoji naborni dolžnosti, vstopijo na prezentni in skupni službeni čas, ki ga je odslužiti po določilih vojnega zakona o prostovoljnem vstopu. Ostali lahko vstopijo prostovoljno ali na triletni — v vojni mornarici štiriletni — prezentni službeni čas ali pa na dobo, dokler traja vojna.

Glede izbire vojaškega krdega veljajo v tem oziru ukrepane obče omejitve. Po prezentaciji pa je prostovoljni vstop vsakega dopusten le pri tistem vojaškem krdegu, kateremu je bil dotičnik pridružen za črnovojnika.

Poziv in prebiranje bosensko-hercegovinskih deželanov.

Naznanja se, da se pozivljajo na službovanje z orožjem tudi zgoraj označenim črnovojnimi zavezanecem ustrežajoče skupine v razvidnosti rezervne službi zvezanih bosensko-hercegovinskih deželanov.

Kolikor bivajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, se morajo zglašiti do 5. dne majnika 1916. l. na občinskem uradu (na magistratu) občine svojega bivališča ter prinesiti seboj v tem razglasu imenovane listine, kjer dobijo izkaznico, ki ji je treba skrbno hraniti in s katero morajo priti v času od 10. do 20. dne majnika 1916. l. na prebiranje k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljništvu, v čigar področju je njihovo bivališče.

Službenim zavezanecem v razvidnosti rezervne se dovoljuje na podlagi izkaznice brezplačno vožnja po železnicah (izvzemši brzovlake) in parnikih k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljništvu in nazaj.

V TRSTU, 18. dne meseca aprila 1916.

C. KR. NAMESTNIŠTVO.

Domuče vesti.

Someščani! Pozivu, ki ga Rdeči križ izdaja vsem narodom Avstrije, se podpisana društva pridružujejo z vso dušo. Vsled Vaše požrtvovalnosti sta zamogla deželno pomožno društvo in gospodinjstvo pomožno društvo v Trstu s svojimi podružnicami v Pulji, Voloskem, Lošinju in Krku podeliti mnogim tisočim ranjenih in bolnih vojakov bolniško postrežbo na kopnem in na morju, in z Vašimi obilnimi prispevki je bilo mogoče deset tisoč jih okrepčati, oskrbeti s perilom in ubraniti proti mrazu, dobaviti jim zdravila in jih podpirati. — Someščani! Se divja boj, še zmiraj milijoni naših bratov izpostavljajo svoje življenje v obrambo domovine, še zahteva vojska v naši najbližji bližini krvavih žrtev. Slavi, ki obseva zastavo našega vzvišenega cesarja naj bodo enaka darila, ki jih doprinesete v tednu Rdečega križa v prid njim, ki se pod isto zastavo tako hrabro borijo. — Združena deželna pomožna društva Rdečega križa za Trst in Istro. — Podružnice Rdečega križa v Pulji, v Volosko-Opatiji, Lošinju in Krku. — Zbrani darovi in priglasitve novih udov se sprejemajo v sedežih podpisanih društev.

Teden Rdečega križa. Od dne 30. aprila do dne 7. maja 1916. l. Pod pokroviteljstvom Njegove c. in kr. Visokosti gospoda nadvojvode Franca Salvatorja. V tednu Rdečega križa naj vse vsakdo spominja ranjenih in bolnih vojakov in njihovih otrok! Avstrijska družba Rdečega križa je izdala čez 12 milijonov kron, da je poskrbela za vojno zdravstvo, med njimi 6 milijonov kron za obvežila in zdravila. Razen tega vzdržujejo deželna društva in podružnice Rdečega križa 900 društvenih rezervnih bolnic in okrevalnic z mnogo večjimi stroški, ki znašajo milijone. Vojni pomožni uradi so izdali čez 6 milijonov kron za podporo revnim rodbinam pozvancev. Toda sredstva Rdečega križa in vojni pomožnih uradov ne zadoščajo zaradi dolgega trajanja vojne. Rdeči križ in Vojno-pomožni urad c. kr. ministrstva za notranje stvari se obrača torej na vse prebivalstvo z iskreno prošnjo: Spominjajte se v tednu Rdečega križa ranjenih in bolnih vojakov in otrok naših junakov z izdatnimi denarnimi darovi deželnim društvom in podružnicam Rdečega križa ali

zveznemu vodstvu na Dunaju, I., Milchgasse 1 ali vojnemu pomožnemu uradu, na Dunaju, I., Hoher Markt 8, s priglasitvijo za ude, s kupovanjem oficijalnih znakov in spominskih listov Rdečega križa in z udeleževanjem priredb. Vsa Avstrijanec in vsaka Avstrijanka naj postane ud Rdečega križa! Pomislite: Rdeči križ na Nemškem ima 3 milijona, na Japonskem 3 milijone, a v Avstriji pa le 270.000 udov! Dajte učencem, ki pridejo k vam, svoje priglasitve za ude in denarne darove v nabiralnike! Rdeči križ skrbi v času vojne za ranjene in bolne vojaške; po vojni bo služil vsemu prebivalstvu države z organizacijo rešitva in strelništva. Ena tretjina donosa tedna Rdečega križa je določena za deželne vojne pomožne urade, da se otroci naših junakov na bojišču rešijo zamenarjenja, ki jim preti. Domovina, ranjeni in bolni vojaški se vam zahvaljuje za vse darove!

Za vojni pomožni urad c. kr. ministrstva za notranje stvari: Dr. Edvard princ von und zu Liechtenstein, c. kr. dvorni svetnik. — Za zvezno vodstvo Avstrijske družbe Rdečega križa: Rudolf grof Traun, c. kr. komisar za avstrijska pomožna društva in predsednik zveze.

Za narodno koncentracijo v Dalmaciji. Kakor smo že napovedali svoječasnno, je deželnozborski predsednik dr. Ivčević povabil zastopnike različnih struj na posvetovanje, da se ustvari podlaga za složno narodno delo. To posvetovanje se je vršilo dne 12. t. m. O tem posvetovanju je sporočil zaderski »Narodni list«: Po vsestranski izmenjavi misli in ko se je konstatiralo, da misel složnega narodnega dela odobruje vsa javnost, so sklenili začeti akcijo s tem, da se za sedaj »Hrvatska stranka« in »Stranka prava« pozovejo, naj imenujejo svoje zaupnike, ki bi v njih imenu izveli dogovore glede dosege zaželenega cilja.

Izdelovanje sladoleda. Prejeli smo: Ker se bližajo gorkemu času, ko se izdelujejo večje količine sladoleda, opozarja mestni magistrat vse izdelovalce sladoleda na predpis § 3. ministrske naredbe, izdane 26. novembra 1915., št. 345. drž. zak., po katerem je prepovedano, uporabljati mleko ali smetano za obrtno izdelovanje sladoleda.

Za žveplanje tri na Goriškem je c. kr. vlada določila 350 metrskih stotov žvepla. Ta množina niti od daleč ne zadošča, vsled česar se je deželni odbor goriški obrnil na c. kr. poljedelsko ministrstvo s prošnjo, da odkáže Goriški vsaj še 350 q modre galice. C. kr. ministrstvo pa je odgovorilo deželnemu odboru, da, žal, ni v stanu ugoditi odborovi želji, ker se mu kljub vsemu trudu ni posrečilo dobiti letos toliko žvepla, da bi se vsaj približno krija potreba vinogradnikov. — Od goriškega deželnega odbora na Dunaju. — Deželni glavar: Faidutti.

Prodajalnica aprovizacijske komisije so imele tekom tedna od 17. do včetršev 22. aprila v celam 146.408 K 71 vln. prejemkov.

Izgubila se je prošli četrtek zlata zapestnica z uro. Ura je bila nekoliko vtisnjena. Pošteni najditelji naj izročijo uro v naši upravi proti primerni nagradi.

»Poletni čas«. Državni zakonik je prinesel naredbo skupnega ministrstva, s katero se za dobo od 1. maja pa do 30. septembra 1916. uvaja takimenovani poletni čas. Potemtakem začneja 1. maj 1916. dne 30. aprila ob 11. uri zvečer po dosedanjem računanju časa, 30. september pa konča eno uro popoldne po računanju določenem v tej naredbi. Nasproti doslej navadnemu krajevnomu ali železniškemu času se ura dne 30. aprila 1916. ob 11. zvečer pomakne za eno uro naprej in ima ostati pri tem do konca 30. septembra. Kjer je torej krajevni čas diferiral doslej od takimenovanega srednjeevropskega časa, ki so se ga držale železnice in poštne zavodi, ostanje to difference tudi v letu 1916. nasproti novemu železniškemu oziroma poštному času. S to uredbo se hoče omogočiti boljše izražanje podnevnih luči v poletnih mesecih in pospeševati ravno v sedanjem času zaželeno varčevanje z gorivi in kurili, razpoložljivimi v razsvetljevalne namene. Nikakega dvoma, da morejo toliko občine pri razsvetljavi čisto, kakor tudi industrija, trgovina in obrt prirediti kaj izdatne svote. Iz te premaknitve časa se ni bati prav nikakih težav za mednarodni promet, posebno še, ker se je mejni odredila tudi v nemški državi, na Ogrskem in v zasedenih območjih Rusije in Balkana, in ker je mednarodni promet med vojnim časom skrajšan na najmanj mero. Da se pa zagotovi dosega namena, po katerem stremi uvedba poletnega časa, so dobile politične oblasti nalog, naj najodločneje nastopijo proti vsakemu morebitnemu poizkusu, da bi se učinkovanje te odredbe prekrizalo s premaknitvijo poslovnih ur, ali s čem podobnim.

V preprečanje nesreč po avtomobilih ob železnicah. Da avtomobili ne bodo zavajali v zaprte, v temi ne razsvetljene železniške pregrade, je železniško ministrstvo naložilo toliko vsem ravnateljstvom državnih železnic, kolikor tudi večjim privatnim železnicam, naj na državnih in tistih okrajnih in občinskih cestah, kjer je žvalneji promet z avtomobili, postopno preskrbe zgradbe z malimi žarometi, opremljenimi z malimi steklenimi lečami, takimenovanimi zvezdnimi reflektorji. Taki reflektorji odbijajo ob bližanju avtomobila odsev vozovnih svetilk, tako, da pri zagradah zasvetita dva rdeča opominjalna signala, kakih 80 cm oddaljena drug od drugega.

Sinovi Petra Dragana barona Turkovića jugoslovanski akademiji in Matici Hrvatski. Poleg že objavljenega daru družbi sv. Cirila in Metoda so sinovi pokojnega Petra Dragana Turkovića v počestčenje spo-

mina svojega vzornega očeta podarili jugoslovanski akademiji v Zagrebu 20.000 K 5% odstotnega ogrskega vojnega posojila z namenom, da se osnuje ustanova z imenom njihovega očeta, iz katere se bo vsako tretje leto nagradilo najbolje izvršeno delo ali razprava finančne ali politično-ekonomske stroke o vprašanih hrvatskega narodno-financijskega ali narodno-gospodarskega interesa. — Dalje 10.000 K istega posojila z namenom, da se ustanovi fond pod imenom pokojnika in da se iz obresti nagradi vsako leto prevod najboljšega popularnega dela ali razprave iz poljedelskega ali gozdarskega gospodarstva.

Podpisi na IV. vojno posojilo. — XI. izkaz. Andrej grof Economo in Aristid grof Economo po K 50.000, Henrik Schott K 30.000, Alojz vit. pl. Berneth-Tommassini za tvrdko A. Gostiša & C. K 25.000, Löffler & C., Neimen. in akcijska družba »Tergesteo« po K 15.000, Ulrich Schott, Anton Dejak ml., Rihard Dejak in Kristijan Dejak po K 10.000, Jurij Trevisini in nadporočnik Marin Trevisini po K 8.000, E. Draskovich K 5.000, Henrik Trevisini K 4.000, inž. Robert Lutz K 2.000, Josip Stokel & Debarba in Viktor Norsa po K 1.000, tiskarna Henrik Meghelli & C. in M. Hofstädter po K 500, C. A. Leban Alojz Klausberger in Alojzija Bürger po K 200, Neimen. K 100.

Borovi.

G. Marica Forcassini je nabrala v Opatiji v veseli družbi za CMD 11 K. — Denar hrani uprava.

MALI OGLASI.

Trgovci! Vojni kreme zreski! Nepokvarljivo fino pecivo nudu trajno dober zaslužek. Karton 36 kosov K 4.— kateri se pa lahko na 72 ali 144 kosov delijo. Raspodilja najmanj 3 kartone. BRANDT v Ljubljani, Pošta 7. 229

Prodaja se valed odboda k vojakom hiša z vrtom kjer se nabaja za več let dobro upeljana gostilna, pod ugodnimi pogoji. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 224

Išče se 16letnega učenca za šolarjano. Campo S. Giacomo 17. 227

Volno kupujem in plačam po visoki ceni. Ulica Chiozza št. 32. 218

Kupujem žaklje vsake vrste po najvišjih cenah. J. Stöbel Trst, ul. Torricelli 36. 175

Vino belo naravno ima na prodaj Goriško vinarstvo družbo sedaj v Prvačini in v Kobdiju po zmernih cenah. 138

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, mikase, pipe, majo, gumijavo podpetnike, razni gumbi, denarnice, masilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir, kopirni švinčniki, zaponke, prstanji rdečega križa, krema za brado, šlice, razna razla, robei, mrežice za brke, platanine, srajce, spodnje blazice, ogledala, nastilje, razne glavnike, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAROB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Pristno brnsko blago.

Pomladna in letna sezija 1916.

Dokler še v zalogi!

1 kupon 310 m dolg, popolna obleka (suknja blazice in telovnik, blago za salonske obleke, površnice, športne obleke, svilene kamgarni kakor tudi blago za ženske obleke pošilja po najnižjih tovarniških cenah, realna in solidna trdila.

Siegel Imhof v Brnu

Uzorec brezplačno in poštne prosto. Prednosti, ki imajo privatni odjemalci, ako naročajo direktno pri trditvi in zalogi Siegel Imhof, so dandanes očitnejše nego li kdaj. — Vsled pravotake nabave blaga, zamoremo nuditi še danes svojim p. n. odjemalcem bogato izbero raznega blaga. Naročila se izvršujejo točno glasom uzorcev.

Zaloga tu in inozemskih vin, špirita, likerov in razprodaja na drobno in debelo

Jakob Perhauc

Trst, Via delle Acque št. 6

(Nasproti Caffè Centrale).

Velik izbor francoskega šampanja, penicil dezer-talnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjavec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raspodilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franco.

Razprodaja od pol litra naprej.

Pfaff Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorec.

Seidel & Neumann in »Singer« Rast & Gasser Bogata zaloga vseh potrebščin. — Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.

— Trdka ustanovljena leta 1878. —

FRANCESCO BEDNAR Trst, ulica Campanile št. 19.

Parna pralnica in likalnica
HARTMANN & Co.
Trst, ul. Zonta 8 vogel ul. Valdirivo 29
izvršuje točno in hitro vsa naročila. —
Sine stvari se izvrši v 4 do 8 urah.

Oglast, osmrtnice, zahvale in vsakovrstna naznanila reklamne vsebine, naj se pošiljajo na »Inseratni oddelek Edinosti«.

ZAHVALA.

Zahvala soproga Antonije so najsrčneje zahvaljuje vsem p. n. prijateljem in znancom, ki so na katerikoli način izrazili svoje sočutje ob bolezi in smrti nepozabnega soproga

Justina Arharja.

Č. g. kateheta Fr. Guštinu se najiskrenejše zahvaljuje za tolažilne obiske za časa pokojnikove bolezni in za zadnje spremstvo.

Posebno se je zahvaljuje g. c. kr. dež. šol. nadzorniku Fr. Matejčiču, g. c. kr. okr. šol. nadzorniku prof. Iv. Nekermanu, g. ravnatelju F. Protnerju, učit. zboru in mladini c. kr. pripravljalaice ter učitelstvu C. M., okoliških in nemških šol za zadnjo pokojnika izkazano čast.

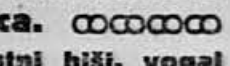
Slav. odboru in uradnikom T. O. Z., ki so z g. predsednikom J. Ušakarjem na čelu polnoštevilo spremili pokojnega na zadnji zemski poti in okrasili grob s krasnim vencom, izreka najtoplejo zahvalo.

TRST, dne 24. mal. travna 1916.

Tečna krmila za živino

ima v velikih množinah v zalogi **deželna centrala v Ljubljani**. Krmila vsebujejo vse redilne snovi, ki so potrebne živalskemu telesu. Posebno jih priporoča centrala za molzne krave in vožno živino, kot vole, konje i. t. d. Ob sedanjem pomanjkanju sena naj bi se rabila ta krma povsod. Cena za 100 kg je K 35.—. Blago se razpošilja v vrečah po 50 kg. Naročila naj se naslovijo na pisarno deželne centrale krmil, Ljubljana, Turjaški trg 3.

Veliko skladišče klobukov
dežnikov, bele in pisane srajce, izladsk. platna žepnih robce, moških nogovic itd.
K. Cvenkel Trst Corso 28
Cene zmerne. — Postrežba točna.
Narodna trgovina. — Narodna trgovina.

CROATIA Zavarovalna zadruga
Zagreb. Edina domača zavarovalnica.
Ustanovljena leta 1884. — CENTRALA: Zagreb, v lastni hiši, vogel Marovske in Preradovićeve ulice. — GLAVNO ZASTOPSTVO: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka, Sarajevo.
Podružnica Trstu, ul. Lavatoio 1, II.
Telefon št. 24-94.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje.

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru.

1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnen.
2. Zavarovanje premičnin, (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša K 3.013.332-66
Letni dohodek premije s pristojbinami K 1.486.297-56
Izplačane škode K 5.254.162-96

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančneje informacije daje

Podružnica „Croatiae“, Trst, ul. Lavatoio 1, II.
in glavno zastopstvo „Croatie“ v Ljubljani (trdka Kmet in Slivar).

Nikdo naj ne zaostane. Najmanjši znesek je koristen. Denar je najzanesljiveje in z visokimi obrestmi naložen.

Podpisujte

četrti avstrijsko vojno posolijo.

Prijave sprejema

Živnostenska banka, podružnica v Trstu
Via Maria Teresa 20. Lastna palača. Od 9-12^{1/2}, in od 3-5.